

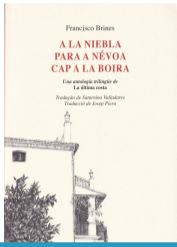
comentaris literaris per Josep Palomero i José Miguel Segura

FRANCISCO BRINES

A la niebla / Para a névoa / Cap a la boira

Editorial:
Consell Valencià de Cultura
València, 2021
Pàgines 142
Poesia

El poeta valencià d'Oliva Francisco Brines va morir el passat mes de maig, pocs dies després que el rei li entregara a sa casa d'Elca el guardó corresponent al Premi Cervantes del passat any 2020. Des de 1959, quan el seu primer llibre, *Las brasas*, va guanyar el prestigiós premi Adonís, Brines va dedicar sa vida a la literatura en general i a la poesia en particular. Per edat, fou membre de l'anomenada Generació dels 50, la mateixa de què també formaren part altres poetes com Jaime Gil de Biedma, José Ángel Valente, Claudio Rodríguez i José Agustín Goytisolo, de la qual fou l'últim supervivent.

Impulsat per Vicent Garcés, president de la Fundació Assemblea de Ciutadans i Ciutadanes de la Mediterrània, i per Jesús Huguet, secretari del Consell Valencià de Cultura, s'ha publicat aquesta antologia, que conté trenta-tres poemes del seu últim llibre publicat en vida, *A la niebla*, en què a la versió original s'han adjuntat dos traduccions: la de Saturnino Valladares al portuguès, *Para a névoa*, i la de Josep Piera al valencià, *Cap a la boira*. El conjunt fa goig, perquè així la veu de Francisco Brines assoleix un eco nou, amb la musicalitat d'altres llengües. **JP**

TOMÀS MARTÍNEZ ROMERO

La predicació de sant Vicent Ferrer...

Editorial:
Diputació de Castelló - Universitat Jaume I
Castelló, 2021
Pàgines 267
Assaig

Professor de la Universitat Jaume I de Castelló, el borrianenc Tomàs Martínez Romero porta moltíssim temps i esforç intel·lectual dedicats a la figura de Vicent Ferrer, el frare dominic valencià més universal, mort en 1419. Un dels resultats visibles de tot això és aquest volum en el qual es recullen editats els textos originals en llatí de nou sermons del predicador en diferents poblacions de Castelló—Nules, Borriana, Onda, Vila-real, Albocàsser, Atzeneta, Benicarló i Sant Mateu— al costat de la seua corresponent traducció al valencià. Aquests sermons van ser pronunciats durant el seu segon viatge a través de la nostra província l'any 1413 i de l'any 1413—aquesta vegada cap al nord, cap a Barcelona— després de la seua arxiconeguda participació en el Compromís de Casp en favor de Ferran d'Antequera com a successor en la corona aragonesa en 1412 després de la mort sense descendència de Martí I l'Humà—el primer, cap al sud, en direcció a Múrcia i Castella està datat tres anys abans, en el 1410—.

Es tracta de nou peces oratòries en les quals Vicent Ferrer defensa de principi a fi la més absoluta ortodòxia catòlica—com sosté ja en el pròleg del llibre Joan

Francesc Mira—, amb uns tints clarament apocalíptics davant la qual es presumia imminent arribada de l'Apocalipsi i del judici final, davant el qual la conversió dels infidels es considerava més que necessària.

Admirada per Savonarola—altre frare predicador dominic florentí—, l'oratoría de sant Vicente Ferrer arriba a afirmar per moments que l'anticrist ja havia nascut i que era imminent la seua aparició entre nosaltres. Acompanyat d'unes capacitats suposadament taumatúrgiques que no van fer més que augmentar la notorietat del sant, els seus sermons van comptar sempre amb auditoris massius als quals pretenia impressionar des de les seues primeres paraules i fins a terroritzar si era necessari. Després del pròleg abans esmentat, l'autor desenvolupa detalladament la trajectòria vital de Vicente Ferrer—considerat un sant en vida en aquella època— en una documentadíssima introducció i ressenya de cadascun dels sermons objecte d'estudi seguides d'una completa i sòlida bibliografia.

El volum queda rematat amb un epílogue a càrrec de Gian Lucca Potestà, professor de la Universitat Catòlica del Sacre Cuore, de Milà, i s'inclou en la col·lecció «Biblioteca de les Aules» editada conjuntament per la Universitat Jaume I de Castelló i la Diputació Provincial, recollint l'enorme esforç de l'autor per aproximar i explicar detalladament el context en el qual el dominic valencià es disposava a emprendre un viatge a les illes Balears, acostant aquesta figura als lectors més enllà de polèmiques que amb afany mitificador—o desmitificador—s'han anat succeint sobre la seua rellevància política en les disputes de l'època. Treball interessantíssim, molt documentat i solvent a càrrec de qui és, sens dubte, tota una autoritat acadèmica en la figura i l'obra de Vicente Ferrer. **JMSR**

JOAN FUSTER

Joan Fuster, llibre a llibre

Edició: **Salvador Ortells Miralles**
Editorial: **Publicacions de la Universitat de València**
València, 2015
Pàgines 185

No es tracta d'un llibre acabat de publicar, però té interès perquè reuneix la bibliografia completa del gran escriptor de Sueca Joan Fuster i Ortells, de qui el 2022 se celebrarà institucionalment el centenari del seu natalici. Fuster va publicar una gran quantitat d'obres; el repertori cronològic i alfabètic de tots els títols, ordenat pel bibliotecari J. Antoni Carrasquer, ocupa les últimes pàgines d'aquest volum, en què Salvador Ortells ha reunit els comentaris que diversos publicistes van divulgar en el seu moment. Es tracta d'una mena de guia de lectura en què han intervingut unes quantes firmes notables, com ara la de Francesc Calafat, Guillem Calaforra, Romà de la Calle, Ferran Carbó, Antoni Furió, Carme Gregori, Francesc Pérez Moragón i Enric Sòria, estudiosos de prestigi sobre l'obra de l'escriptor valencià.

Com diu Ortells, «el llegat fusterian és d'una vastitud tan desbordant que fariem bé d'aprofitar-nos en fins a l'última engruna». Especialment per als lectors que vulguen aproximar-se a una obra tan ingent, el present llibre els pot servir de guia a l'hora de decidir-se per l'aforisme, el dietarisme, la crítica literària, l'assaig, la historiografia o l'articulisme, principals gèneres de la rica producció fusteriana. **JP**

destacamos...

Enamorarse, al tiempo que uno se enfrenta a sus miedos

Iniciar una relación con alguien es algo hermoso a la par que aterrador. Hermoso por ese descubrimiento, atenuado y paulatino, del otro—y también de uno mismo en el otro, a través del otro—. Aterrador porque uno se asoma a un abismo y se despoja de esa coraza protectora del yo para pasar a un nosotros sin saber si ese movimiento será el deseado, sin saber si se dará de bruces, si saldrá escaldado, decepcionado, si se quedará vacío, roto por dentro. ¿Cómo explicar, pues, el misterio del amor, esa transformación de los enamorados en un único cuerpo, en una única mente?

Caleb Azumah Nelson realiza un ejercicio notable al intentar dar una respuesta a ese impulso, a ese territorio atrayente e ilusionante, pero también extraño y hostil, en su debut como narrador titulado *Aguas abiertas* (Alpha Decay), novela impregnada de referencias musicales, desde el soul al jazz pasando por el hip hop, y ambientada en un Londres vibrante pe-

ro también inseguro. ¿Inseguro? Sí, pero no más inseguro que cualquier otro rincón del planeta en el que existe todavía, y por desgracia, el racismo y xenofobia.

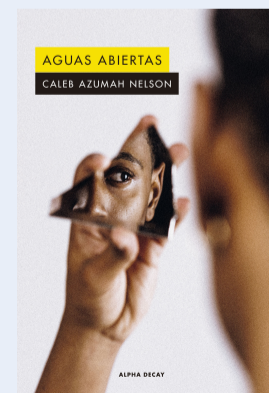
Narrada en segunda persona, lo cual da buena muestra de las aspiraciones de Azumah Nelson como escritor, el protagonista de esta historia—del que nunca sabemos su nombre—vive un conflicto profundo que le impide afrontar primero y disfrutar después ese romance con la que parece ser su alma gemela. Digo parece porque esa pena que le corroe, y que tiene que ver con el hecho de ser «Negro», le niega la posibilidad de constatarlo. Y es que a lo largo de toda la historia planea una honda reflexión sobre la negritud, sobre los celos y miedos infundados a los que se enfrentan cada día aquellas personas que nacieron con un color diferente al de la «supremacía blanca», arrastrando aún ese pasado infame que parece imposible de romper de una vez por todas.

«Conocer a alguien en una noche de verano es como insuflar nueva vida a una llama moribunda», escribe al principio del libro el autor británico. Esa nueva vida, sin embargo, es presa finalmente del fuego, quemando a su paso toda posibilidad de disfrutar de un amor que conmueve, puro, nacido de la amistad, de la confianza, de la fe en el otro. Existen pasajes muy bellos en los que se describe con sensualidad y expresividad ese incipiente amor, pero, como leemos, «el trauma te vuelve respetuoso», y son demasiados los traumas que el protagonista acarrea—morales, de desarraigo, familiares, de incompreensión—, tantos que finalmente ese respeto se torna en miedo y el miedo en huida, abandonándose, desconsolado, en la soledad más abrupta.

Existen ecos de la literatura de **James Baldwin** y de **Teju Cole**—de hecho, ambos aparecen en estas páginas—, logrando entremezclar esa historia de amor, y de la imposibilidad de amar—o mejor, de verse imposibilitado para amar—, con una invitación a expandir la mirada alrededor de la negritud fuera y dentro de la sociedad contemporánea, así como de la fortaleza y debilidad del hombre en un mundo de hipermasculinidad. Interesante lectura de un autor prometedor. **ERIC GRAS**

CALEB AZUMAH NELSON

Aguas abiertas

Traducción: **Albert Fuentes**
Editorial: **Alpha Decay**
Barcelona, 2021
Pàgines 192
Narrativa